

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΦΟΥ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑΤΩΝ

Το πρώτον Αποστολικόν κήρυγμα εις την Πάφον
Πράξ. ιγ, 6-12

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2016

ΕΤΟΣ ΛΖ΄

ΑΡ.437 - 438

ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ' ΛΟΥΚΑ

Απόστολος: Γαλ. Α' 11 – 19

Ευαγγέλιο: Λουκ. Η' 41 – 56

6 Νοεμβρίου 2016

«Προσελθούσα όπισθεν ήψατο του κρασπέδου του ιματίου αυτού.»

(Λουκ. η' 44)

Δυο θλιβερά και οδυνηρά γεγονότα μας εξιστορεί το σημερινό ιερό Ευαγγέλιο, αγαπητοί μου αδελφοί. Μας μιλά για τη θλίψη και την οδύνη του αρχισυναγώγου Ιαείρου, όπως και για τον πόνο και τη δοκιμασία της αιμορροούσας γυναίκας. Ένα μεγάλο πρόβλημα έχει αναστατώσει τον Ιάειρο, γι' αυτό και πέφτει γονατιστός στα πόδια του Χριστού και Τον παρακαλεί να περάσει από το σπίτι του. Το πρόβλημά του είναι η μονάκριβη δωδεκάχρονη κόρη του, που είναι βαριά άρρωστη, ετοιμοθάνατη. Ο Κύριος σπλαχνίζεται τον πονεμένο πατέρα κι αμέσως τον ακολουθεί. Πηγαίνοντας, στο δρόμο τα πλήθη του λαού Τον πιέζουν ασφυκτικά. Σε κάποια στιγμή γίνεται κάτι, που κανένας από το πλήθος δεν το παίρνει είδηση. Μια γυναίκα, που εδώ και δώδεκα χρόνια υποφέρει από αιμορραγία, πλησιάζει κρυφά τον Κύριο, αγγίζει την άκρη του ενδύματος Του κι αμέσως γίνεται το θαύμα και σταματά η αιμορραγία της. Έκτοτε, η αιμορροούσα αυτή γυναίκα δοξάζεται και μεγαλύνεται για τη μεγάλη πίστη και τη βαθύτατη ευλάβειά της. Παράδειγμα φωτεινό για όλους μας, που ακτινοβολεί από τότε με αμείωτη την λαμπρότητα. Γι' αυτό καλό είναι και εμείς σήμερα να στρέψουμε προς αυτή τα βλέμματα της ψυχής μας και να προσέξουμε κάπως καλύτερα το μεγάλο μάθημα της ευλάβειας, που η αιμορροούσα μας το διδάσκει κατά τρόπο φυσικό και αβίαστο.

Το πρώτο που μας λέει με την στάση της αυτή η αιμορροούσα, είναι ότι η ευλάβεια είναι πρώτιστα φρόνημα εσωτερικό της ψυχής. Η γυναίκα εκείνη αισθάνεται φόβο και ντροπή. Τη συμπεριφορά και τη στάση της απέναντι στον Κύριο, τη χαρακτηρίζει μια λεπτότητα και διακριτικότητα. Δεν έχει παρρησία και θάρρος, για να εμφανισθεί ενώπιον του Κυρίου και να του φανερώσει τον πόνο της. Θεωρεί τον εαυτό της ανάξιο να σταθεί και να μιλήσει μαζί Του. Η συναίσθηση της κατάστασής της, της εμπνέει φόβο ιερό και δέος. Γι' αυτό και πλησιάζει τον Σωτήρα με βαθύτατη ευλάβεια και συναίσθηση της αναξιοτήτός της. Είναι αλήθεια ότι όταν συναισθανόμαστε την αναξιοτήτα και την αμαρτωλότητά μας και γνωρίζουμε την πολλή αδυναμία μας, τότε ζούμε εντονότερα και βαθύτερα την αλήθεια της Θείας μεγαλειότητας και της απείρου αγιότητας του Κυρίου. Αντιλαμβανόμαστε ευκολότερα την απροσμέτρητη απόσταση που υπάρχει μεταξύ της δικής μας ατέλειας και μικρότητας και της ασύλληπτης τελειότητας και παντοκρατορίας του Θεού. Αυτή δε η αλήθεια γεμίζει την ψυχή μας με ιερό δέος και με βαθύ σεβασμό προς τον Θεό, που δεν είναι τίποτε άλλο παρά η ευλογημένη αρετή και κατάσταση της ευλάβειας.

Αυτά τα άγια αισθήματα και αυτή την ευλογημένη ευλάβεια πρέπει να τη θαυμάσουμε και να τη κάμουμε κι εμείς δικό μας κτήμα. Βέβαια, εμείς

σήμερα δεν έχουμε μπροστά μας τον Κύριο παρόντα σωματικώς για να Του φερθούμε με τον ανάλογο τρόπο. Ωστόσο ο Κύριος είναι πάντοτε ζων κι εμείς κινούμαστε σε κάθε στιγμή κάτω από το βλέμμα Του. Η ζωντανή παρουσία Του εκτείνεται παντού και πρέπει να την αισθανόμαστε έντονα. Γι' αυτό και οσάκις θέλουμε να επικοινωνήσουμε μαζί Του, να το κάμνουμε με συναίσθηση του μεγαλείου Του, με ευλάβεια και φόβο Θεού. Ιδιαίτερα μέσα στους ναούς μας τα αισθήματα αυτά πρέπει να είναι πολύ ζωηρά μέσα μας και να επηρεάζουν την όλη συμπεριφορά μας. Ας θυμηθούμε την προσευχή του Πατριάρχη της πίστεως, του δικαίου Αβραάμ. Επειδή πάντοτε συναισθανόταν τη μηδαμινότητά του απέναντι στην άπειρη μεγαλειότητα και αγιότητα του Θεού, έλεγε για τον εαυτό του: «Εγώ είμαι χώμα και στάκτη μπροστά Σου, Κύριέ μου» (Γέν. ΙΗ' 27).

Μαζί, όμως με αυτά, αυτό που πρέπει να προσέξουμε είναι ότι ευλάβεια και εγωϊσμός, δεν μπορούν να συμβιβασθούν. Δεν μπορεί δηλαδή να υπάρξει ευλάβεια χωρίς ταπείνωση. Άνθρωποι εγωϊστές, που τρέφουν υψηλή για τον εαυτό τους και την δήθεν αρετή τους, είναι απίθανο και αδύνατο να νοιώθουν αληθινή ευλάβεια προς τον Θεό. Γιατί η φιλαυτία και ο εγωϊσμός τους, τους εμποδίζουν να κλίνουν τον αυχένα της ψυχής ενώπιον του Κυρίου των δυνάμεων. Και σ' αυτό το σημείο η αιμορροούσα γίνεται διδάσκαλος μας. Είναι αλήθεια ότι μετά το θαύμα και τη θεραπεία της, ο Κύριος ήθελε να γίνει γνωστή η μεγάλη της πίστη, προς παραδειγματισμό όλων μας. Γι' αυτό και επέμενε να εμφανισθεί ενώπιόν Του. Και πράγματι, η αιμορροούσα αφού αντιλήφθηκε ότι δεν διέφυγε από τον Κύριο η θαυμαστή θεραπεία της, ήλθε τρέμουσα και έπεσε μπροστά Του, αναφέροντας τα καθέκαστα. Και δεν παρουσιάστηκε με «αέρα», όπως λέμε σήμερα και με αγερωχία, αλλά φοβισμένη, τρέμουσα. Με φόβο τον είχε αγγίξει κρυφά προηγουμένως, με τρόμο έρχεται τώρα ενώπιόν Του.

Γι' αυτό κι εμείς αν είμαστε πραγματικά ευλαβείς χριστιανοί, δεν μπορούμε να στέκουμε αγέρωχοι μπροστά στο Θείο μεγαλείο. Μαζί με τον αυχένα της ψυχής, θα πρέπει να κλινουμε και τον αυχένα και το γόνυ του σώματος. Ο θεόπνευστος βασιλιάς και προφήτης και ψαλμωδός Δαβίδ, αισθανόταν πολλή ευλάβεια προς τον οίκο του Θεού, γι' αυτό και λέει: «Εγώ χάρη στην άπειρη ευσπλαχνία Σου θα μπω στον Οίκο Σου και με ευσέβεια θα προσκυνήσω στον άγιο ναό Σου» (Ψαλμ. Ε' 8). Οι δε άγιοι Άγγελοι, επειδή ευλαβούνται τον Κύριο, κατακαλύπτουν το πρόσωπο και τα πόδια με τα φτερά τους, ενώπιον του θρόνου Του (Ησ. ΣΤ' 2).

Αδελφοί μου! Αν θέλουμε να έχουμε ωφέλεια κάθε φορά, που πλησιάζουμε τον Κύριο, είτε με τον εκκλησιασμό, είτε με την ατομική μας προσευχή, πρέπει να γίνουμε και να είμαστε άνθρωποι ευλαβείς. Ευλαβείς σαν την αιμορροούσα, σαν τους Αγγέλους και όλους τους αγίους μας. Τότε να είμαστε βέβαιοι ότι η ευλάβεια θα μας βοηθά να νοιώθουμε αληθινή κατάνυξη, που θα ανυψώνει την ψυχή μας προς το θρόνο του Κυρίου. Η ευλάβεια δε αυτή θα ελκύει πάνω μας τη Θεία Χάρη και θα μας γεμίζει με την ευλογία του Επουράνιου Πατέρα μας.

Ηγούμενος Χρυσορρογιάτισσας Διονύσιος

ΚΥΡΙΑΚΗ Η΄ ΛΟΥΚΑ

Απόστολος: Εβρ. ζ΄ 26-28, η΄ 1-2

Ευαγγέλιο: Λουκ. ι΄ 25-37

13 Νοεμβρίου 2016

«Πορεύου και συ ποίει ομοίως» (Λουκ. ι΄ 37)

Η αγάπη σαν η μεγαλύτερη των αρετών προβάλλει, τόσο μέσα από τη διδασκαλία του «νόμου» της Παλαιάς Διαθήκης, όσο και μέσα από τη διδασκαλία της Καινής Διαθήκης. Μάλιστα στην Καινή Διαθήκη, και ιδιαίτερα μέσα από τη διδασκαλία του Κυρίου προβάλλει ως «Καινή εντολή», γιατί ξεπερνά τα όρια του εαυτού μας και φτάνει ως τα όρια της θυσίας, έχοντας σαν πρότυπο την αγάπη του Χριστού προς τους ανθρώπους.

Είπε, λοιπόν, ο Κύριος: «Εντολήν καινήν δίδωμι υμίν ίνα αγαπάτε αλλήλους, καθώς ηγάπησα υμάς ίνα και υμείς αγαπάτε αλλήλους» (Ιωάν. ιγ΄ 34). Δηλαδή, «σας δίνω μια νέα εντολή, να αγαπάτε ο ένας τον άλλο. Όπως σας αγάπησα εγώ, να αγαπάτε ο ένας τον άλλο». Μετά το «καθώς ηγάπησα υμάς» και που αποτελεί συμπλήρωση του «Νόμου» της Παλαιάς Διαθήκης, έρχεται να προσθέσει: «Εν τούτω γνώσονται πάντες ότι εμοί μαθηταί εστέ, εάν αγάπην έχητε εν αλλήλοις». Έτσι θα σας ξεχωρίζουν όλοι πως είστε μαθητές μου, αν έχετε αγάπη ο ένας για τον άλλο.

Κατά συνέπεια, η αγάπη δεν μπορεί να είναι στιγμιαία εκδήλωση ευσέβειας όταν αναφέρεται στο Θεό, ούτε και θεωρητική διδασκαλία, όταν αναφέρεται στο Θεό και το συνάνθρωπο. Μάλιστα υπογραμμίζεται ότι η προς τον Θεόν, αγάπη περνά μέσα από την αγάπη προς το συνάνθρωπο. Μια αγάπη, στο πρότυπο της αγάπης του Χριστού, που φτάνει στα όρια της θυσίας και προσφέρεται χωρίς διάκριση σε κάθε άνθρωπο. Η αγάπη δεν έχει όρια. Η αγάπη ξεπερνά θρησκευτικούς, εθνικούς, φυλετικούς ή άλλους διαχωρισμούς. Η αγάπη νεκρώνει τους τύπους και θεραπεύει τις πληγές γιατί δεν είναι θεωρία. Η αγάπη είναι «ενεργούμενη». Η αγάπη επιβεβαιώνεται με έργα. Η αγάπη προσφέρει και υποβάλλεται σε θυσίες χωρίς να ζητά ανταλλάγματα. Κατά τον Απόστολος Παύλο: «Η αγάπη... Ου ζητεί τα εαυτής» (Α΄ Κορ. ιγ΄ 4). Η αγάπη δε ζητά ανταλλάγματα.

Η αγάπη όταν προσφέρεται, όπως πιο πάνω, μετατρέπεται σε πραγματικό ιατρείο σώματος και ψυχής προσφέροντας την ανάρρωση και τη θεραπεία σε κάθε πληγωμένη ψυχοσωματική ύπαρξη. Η σημερινή παραβολή του καλού Σαμαρείτη επιβεβαιώνει του λόγου το αληθές.

Η αγάπη σαν η μέγιστη των εντολών του Θεού αποτελεί μια προσωπική συνάντηση τόσο με το Θεό, όσο και με το συνάνθρωπο. Σ' αυτή τη συνάντηση ο άνθρωπος προσφέρεται ο ίδιος εξ' ολοκλήρου στο Θεό με όλη του την καρδιά, με όλη του την ψυχή, με όλη του τη δύναμη και με όλο του το νου. Όμως με παρόμοιο τρόπο αυτή η αγάπη πρέπει να προσφερθεί και στο συνάνθρωπο. Γιατί, όπως θα τονίσει ο ίδιος ο Κύριος: «Εν ταύταις ταις δυσίν εντολέσ όλος ο νόμος και οι προφήται κρέμανται» (Ματθ. κβ΄ 40). Σ' αυτές τις δυο εντολές συνοψίζεται όλος ο νόμος και οι Προφήτες.

Επίσης μέσα από τις συστάσεις του προς το νομοδιδάσκαλο «τούτο ποίει και ζήσει» και «πορεύου και συ ποίει ομοίως» θέλει να υπογραμμίσει ότι δεν αρκεί η γνώση του νόμου του Θεού, αλλά η εφαρμογή του. Για τούτο, ενώ καταγράφει την αδιαφορία που επέδειξαν ο ιερέας και ο Λευίτης, εν τούτοις δεν ασχολείται με

τις όποιες πιθανές δικαιολογίες. Μέσα από το «έλθων και ιδών αντιπαρήλθε» τους παραδίδει στην κρίση του Θεού και των ανθρώπων. Αντίθετα στην περίπτωση του Σαμαρείτη, που για τους Ιουδαίους ήταν «ακάθαρτος», «αιρετικός» και ιδιαίτερα «εχθρός», μέσα από την λεπτομερή περιγραφή ο Ιησούς θέλει να υπογραμμίσει τη διαφορά ανάμεσα στους αδιάφορους και άσπλαχνους, Ιερέα και Λευίτη και τον «αλλογενή» αυτό πολίτη. Παράλληλα, μέσα από το παράδειγμα του καλού Σαμαρείτη θέλει το «αγαπήσεις τον πλησίον σου» να μη σταματήσει στο «ως σ' εαυτόν», στο όπως τον εαυτό σου, αλλά να προχωρήσει στο πάνω και πέρα από τον εαυτό σου και ξεπερνώντας φοβίες, κινδύνους, προσωπικά οφέλη να φτάσει στην αυτοθυσία, όπως έκανε ο ίδιος ο Χριστός. Αυτή η αγάπη, όπως στην περίπτωση του Χριστού και σήμερα του καλού Σαμαρείτη είναι απεριόριστη. Αυτή η αγάπη είναι πέρα από δεσμούς συγγενικούς, γλώσσας, θρησκείας, θρησκευτικής ή εθνικής καταγωγής. Αυτή η αγάπη δεν εξαιρεί κανένα, έστω κι αν είναι εχθρός.

Όμως, πέρα από την πρώτη ανάγνωση και την εκ πρώτης όψεως ερμηνεία, όπως εκθέσαμε πιο πάνω, οι πατέρες της εκκλησίας προχωρούν και σε μια αλληγορική ερμηνεία. Στο πρόσωπο του Σαμαρείτη είδαν το Χριστό. Όπως ο «αλλογενής» Σαμαρείτης δεν βρέθηκε τυχαία στην περιοχή αλλά «ήλθε κατ' αυτόν», έτσι και ο Χριστός, κατά τον ποιητήν του Ακαθίστου Ύμνου «Σώσαι θέλων τον κόσμον, ο των όλων κοσμήτωρ, προς τούτον αυτεπάγγελτος ήλθε και ποιμήν υπάρχων ως Θεός, δι ημάς εφάνη καθ' ημάς άνθρωπος...» Ήρθε ο Χριστός αποκλειστικά για να βρει και να σώσει τον τραυματισμένο από την αμαρτία άνθρωπο. Με το αίμα της Σταυρικής Του θυσίας ξέπλυσε τις πληγές του και στη συνέχεια τον οδήγησε στο πανδοχείο, την Εκκλησία και άφησε δυο δηνάρια, την αλήθεια και τη Θεία χάρη, δηλαδή το γραπτό λόγο του Θεού και τα μυστήρια για την πλήρη αποθεραπεία. Παράλληλα έδωσε τη διαβεβαίωση της επιστροφής, η οποία θα γίνει κατά τη Δευτέρα Παρουσία.

Μέσα στο χώρο της Εκκλησίας προσφέρεται σε όλους η δυνατότητα για σωτηρία. Για τούτο, υπόλογοι για την εισαγωγή, παραμονή και περίθαλψη είμαστε όλοι, κληρικοί και λαϊκοί. Γιατί, αν σαν λαϊκοί θα κάνουμε το δικό μας απολογισμό για την αποθεραπεία, οι κληρικοί, πέραν από τον εαυτό τους, θα κάνουν απολογισμό για όλες τις ψυχές που τους εμπιστεύτηκε η Εκκλησία και ο Θεός. Τα πολλά «κρόσια» που υπάρχουν στο πετραχήλι, πέραν από τα πολλαπλά χαρίσματα της Θείας Χάριτος, εκφράζουν και τον μεγάλο αριθμό των ψυχών των ανθρώπων που τους εμπιστεύτηκε ο Θεός.

Αδελφοί μου, μπροστά μας προβάλλουν τέσσερις μορφές. Του ανθρώπου που «λησταίς περιέπεσεν», του ιερέα και του Λευίτη και τέλος του Σαμαρείτη. Στη θέση του πρώτου μπορεί να βρεθεί ο καθένας από μας. Ο Ιερέας και ο Λευίτης είναι παράδειγμα προς αποφυγή, γιατί τη δύσκολη ώρα προσπέρασαν αδιάφορα. Αντίθετα ο Σαμαρείτης που σπλαχνίστηκε τον τραυματία, πέραν από τις πρώτες βοήθειες οδήγησε τον τραυματία στο πανδοχείο για πλήρη θεραπεία. Ας μην αγνοήσουμε το συνάνθρωπο, προσπερνώντας αδιάφορα. Παράλληλα ας μην κρατήσουμε τον εαυτό μας μακριά από τη χάρη των δυο «δηναρίων» της Εκκλησίας. Αμήν.

Θεόδωρος Αντωνιάδης

ΚΥΡΙΑΚΗ Θ' ΛΟΥΚΑ

Απόστολος: Εφες. β' 4-10

Ευαγγέλιο: Λουκ. ιβ' 16-21

20 Νοεμβρίου 2016

«Α δε ητοίμασας τίνι ἔσται;» (Λουκ ιβ' 20)

Η φιλονικία δυο αδελφών για τη διανομή της πατρικής κληρονομιάς έδωσε την αφορμή στον Κύριο να εκφωνήσει την τόσο διδακτική παραβολή του άφρονος πλουσίου. Είναι μια σκληρή απάντηση σε όλους εκείνους που αρέσκονται να συγκεντρώνουν, να αποθηκεύουν, να αποταμιεύουν υλικά αγαθά σε βάρος της δικαιοσύνης και της φιλαδελφίας. Ο πλούτος είναι ένα αγαθό δευτερεύον. Πρώτον απ' όλα τα αγαθά της ζωής είναι η αγάπη. Όποιος αγαπά είναι ο αληθινά πλούσιος γιατί ο πραγματικός πλούτος δεν είναι ο πλούτος που κατέχει κανείς, αλλά ο πλούτος που δίνει. Το «αγαθοεργεῖν πλουτεῖν ἐν ἔργοις αγαθοῖς» (Α' Τιμ. στ' 18) περικλείει όλη την έννοια του πλούτου που βρίσκεται μέσα στην αγαθοεργία.

Ο πλούσιος της παραβολής ονομάζεται «άφρων» δηλ. άνθρωπος χωρίς μυαλό. Πράγματι ανόητος είναι κάθε άνθρωπος που εμπιστεύεται τα εφήμερα και φθαρτά αγαθά του κόσμου τούτου. Η πλούσια παραγωγή του δεν του εξασφάλισε τη χαρά, αφού εκείνη ακριβώς τη νύχτα ήρθε ο θάνατος να τον απομακρύνει βίαια από τα πλούτη και τα κτήματα. Ο πλούσιος κτηματίας πίστεψε, ότι η ευφορία ήταν αποτέλεσμα της καλλιέργειας και των κόπων του. Δεν αντιλήφθηκε, ότι ήταν ευλογία του Θεού. Γι' αυτό το λόγο θέλησε και μόνος αυτός να απολαύσει τα αγαθά. Αφού γκρέμισε τις παλιές αποθήκες και έκτισε νέες μεγάλης χωρητικότητας, συγκεντρώσε όλους τους καρπούς για τον εαυτό του. Δεν σκέφτηκε τη χήρα και το ορφανό. Δεν έδωσε κάτι από τα άφθονα αγαθά στους πτωχούς εργάτες του. Όλα τα ήθελε για τον εαυτό του. Σ' αυτή όμως ακριβώς τη στιγμή του εγωισμού και της πλεονεξίας ήλθε ο θάνατος να τον προσγειώσει στην πραγματικότητα: «Α δε ητοίμασας τίνι ἔσται»;

Ο πλούτος που αποκτήθηκε με επιμέλεια με τίμια μέσα και ιδρώτα είναι ευλογημένος από το Θεό και αποτελεί μέρος της ειρήνης και της ικανοποίησως της ζωής. Ευλογεί ο Θεός τους εργατικούς και τίμιους, όπως ευλόγησε τον Αβραάμ, τον Ισαάκ, τον Ιώβ και τόσους άλλους που πλούτισαν χωρίς να αδικήσουν και να εξαπατήσουν τον συνάνθρωπό τους. Γιατί ελάχιστες είναι οι περιπτώσεις των πλουσίων που τα πλούτη τους τα οφείλουν στην τίμια εργασία τους και στην ευλογία του Θεού. Οι περισσότεροι γίνονται πλούσιοι εξ' αρπαγής και αδικίας και συγκεντρώνουν αγαθά για να τα εξανεμίσουν οι κληρονόμοι αμέσως μετά το θάνατο τους.

Αυτού του είδους τα πλούτη γίνονται αιτία κατάρας και για εκείνους που τα απέκτησαν και για εκείνους που τα κληρονόμησαν. Η αρχή και το τέλος τους είναι εκ του πονηρού και συνεπώς οδηγούν τον άνθρωπο στην καταστροφή.

Είναι αλήθεια ότι ο πλούτος δημιουργεί πολλές ψευδαισθήσεις. Απογειώνει τον άνθρωπο από την πραγματικότητα και τον κάνει να παραλογίζεται. Παρατηρήσατε τους χωρίς Θεό πλουσίους, ακόμα και τους

νεόπλουτους και εκείνους τους πτωχούς που έχουν τη μαγία του πλουτισμού, όλοι είναι στην ίδια κατηγορία διακρίνονται για τη φιλαυτία και την κενοδοξία τους. Θέλουν να δείχνονται ότι είναι πάνω από όλους. Με τα χρήματα τους νομίζουν ότι έχουν ξεπεράσει όλα τα προβλήματα της ζωής. Δεν υπολογίζουν κανένα. Θεός τους είναι ο μαμωνάς. Αυτό διατυμπανίζουν προς όλες τις κατευθύνσεις. «Εάν έχεις χρήματα έχεις τα πάντα» λένε. Φουσκωμένοι από εγωισμό και προσκολλημένοι στα υλικά αγαθά αρνούνται τον Θεό και γίνονται ειδωλολάτρες.

Γι' αυτούς τους ανθρώπους, που βαρύνγδουπα πέφτουν πολλές φορές από το ύψος της υψηλοφροσύνης τους, γράφει ο Απόστολος Παύλος: «Τοις πλουσίοις εν των νυν αιώνι παράγγειλε μη υψηλοφρονεῖν, μηδέ ηλιπικεῖναι ἐπὶ πλοῦτου ἀδηλόγητι, ἀλλ' ἐν τῷ Θεῷ των ζῶντι, τῷ παρέχοντι ἡμῖν πάντα πλουσιῶς εἰς ἀπόλαυσιν» (Α' Τιμ. 6,17).

Το μόνο βέβαιο πράγμα στη ζωή αυτή είναι, ότι τα πάντα είναι εφήμερα και ρευστά. Σήμερα είσαι πλούσιος και πολυεκατομμυριούχος και αύριο πεθαίνεις πάμπωχος και εγκαταλειμμένος. Σήμερα μεθάς μέσα στη χλιδή και αύριο γίνεσαι επαίτης κι αυτού του άρτου. Είναι αληθινός ο λόγος του Θεού ότι πλούσιοι πολλοί πώχευσαν και πείνασαν. Μόνο εκείνοι που εκζητούν τον Κύριο δεν πρόκειται να στερηθούν τίποτε στη ζωή. «Ζητείτε πρώτον την βασιλείαν του Θεού και την δικαιοσύνη αυτού και πάντα προστεθήσεται ὑμῖν» λέγει ο Κύριος. Ο πιστός που εμπιστεύεται τη ζωή του στα χέρια του προνοητού Θεού δεν πρόκειται να στερηθεί τίποτε. Ο Θεός μαζί με τον πλούτο των χαρισμάτων του θα του χαρίσει και τα απαραίτητα μέσα για τη ζωή.

Βυθισμένοι μέσα στην υλική αφθονία έχουμε λησμονήσει ότι κάποτε όλα τελειώνουν. Δεμένοι στο άρμα του χρόνου με ταχύτητα οδεύουμε προς το τέρμα χωρίς να το υποπτευόμαστε. Περνούν οι μέρες, οι μήνες, τα χρόνια, οι δεκαετίες και ξαφνικά έρχεται η μεγάλη ώρα της αναχωρήσεως για τον άλλο κόσμο. Ότι αποκτήσαμε τα εγκαταλείπουμε όλα. Ούτε κτήματα, ούτε χρήματα, ούτε διαμερίσματα, ούτε χρυσός, ούτε αργυρός περνούν από το κατώφλι του θανάτου. Γυμνοί και φτωχοί φεύγουμε από τον κόσμο. Μόνο η περιουσία της ψυχής μπορεί να μεταφερθεί στη νέα ζωή και στη νέα πατρίδα. Όποιος έχει αποκτήσει θησαυρούς του ουρανού, αυτός γίνεται πραγματικά πλούσιος και ευτυχής.

Αδελφοί,

«Όποιος γεύτηκε τα ουράνια εύκολα καταφρονεί τα επίγεια», έλεγε ο άγιος Ιωάννης της Κλίμακος. Για να υπερνικήσουμε την έλξη του πλούτου ας προσπαθήσουμε να γευτούμε τη χαρά του πλούτου και των δωρεών του Θεού. Τότε θα δούμε ότι η πραγματική ευτυχία δεν βρίσκεται στη συγκέντρωση χρημάτων, αλλά στη διανομή των αγαθών. «Μακάριον έστι μάλλον διδόναι ή λαμβάνειν» (Πραξ. κ' 35) .

Γιώργος Σαββίδης

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΓ' ΛΟΥΚΑ

Απόστολος: Εφες. Β' 14-22

Ευαγγέλιον: Λουκά ιη' 18 - 27

27 Νοεμβρίου 2016

«Τις ἄρα δύναται σωθῆναι;» (Λουκ. ιη' 26)

Έντονη απελπισία εκφράζει το ερώτημα του πλούσιου άρχοντα της σημερινής ευαγγελικής περικοπής. Είναι και πλούσιος είναι και άρχοντας. Γιατι να μην μπορεί να σωθεί; Για να σκέφτεται όμως την σωτηρία της ψυχής του και την βασιλεία του Θεού, δεν πρέπει να ήταν άσχετος προς την θρησκεία. Τήρησε τις εντολές από νέος ακόμη, όπως δήλωσε στον Κύριο. Αλλά είχε ανησυχίες, αγαπητοί μου αδελφοί. Παράλληλα όμως δυσκολευόταν να αποχωριστεί από τα υλικά αγαθά, που είχε, την υψηλή θέση που κατείχε. Γιαυτό και απομακρύνθηκε πολύ λυπημένος, όταν άκουσε τη απάντηση του Χριστού. Δεν μπορούσε να διανοηθεί, να μοιράσει ρτον πλούτο του. Αλλά ούτε θα ήθελε, φτωχός πια, να ακολουθήσει τον Χριστό, περιμένοντας να αποκτήσει άλλους, άυλους και άπιαστους θησαυρούς. Αυτή η αδυναμία του, ήταν τα χρυσά βαρίδια, που τον κρατούσαν προσκολλημένο στη γη, μακριά από τον Θεό.

Φυσικά δεν είναι ο μοναδικός, αγαπητοί μου αδελφοί, ούτε πρέπει να είναι κανείς άρχοντας και πλούσιος, για να έχει προσκολληθεί σε υλικά αντικείμενα, εξουσίες και ανθρώπους, που δεν τον αφήνουν να δει το αιώνιο μέλλον του. Υπάρχουν δυστυχώς, για όλους μας, αυτά που εμποδίζουν τα μάτια της ψυχής μας, να προσηλωθούν στον Κύριο. Να δούμε τα υλικά, που μας περιβάλλουν, από μια άλλη σκοπιά.

Φυσικά δεν θα εγκαταλείψουμε τον κόσμο μέσα στον οποίο ζούμε. Δεν θα παύσουμε να ασχολούμαστε με υλικά αγαθά και την απόκτησή τους. Αλλά όλα αυτά, που μας περιτριγυρίζουν, αυτά μέσα στα οποία ζούμε, είναι απλώς μέσα για τη διατήρησή μας. Είναι πρόσκαιρα εργαλεία, απαραίτητα βέβαια, για επιβιώσουμε εμείς και να συμβάλουμε και στην ανάπτυξη των πλησίων μας.

Αλλά ο μοναδικός στόχος παραμένει: Η σωτηρία της ψυχής μας. Η κληρονομία της αιώνιας βασιλείας.

Ωστόσο, αγαπητοί μου, και το αγωνιώδες ερώτημα παραμένει: «τις ἄρα δύναται σωθῆναι». Και παραμένει, γιατί δεν είναι μια τόσο απλή απόφαση η σωτηρία μας. Ούτε απλό, ούτε εύκολο εγχείρημα είναι. Γιατί ο άνθρωπος εκτός από τον ισχυρό δεσμό που έχει με τα υλικά, άλλωστε ο ίδιος ό,τι βλέπει, είναι ύλη. Και εκτός από τα υλικά αγαθά, δεσμεύεται και από πολλές άλλες αδυναμίες. Αδυναμίες απλές και μικρές Αδυναμίες σοβαρές και μεγάλες. Αδυναμίες που παραβλάπτουν τον εαυτό μας, ή άλλες που επηρεάζουν και τους άλλους και τους παρασύρουν σε αμαρτωλές πράξεις. Αδυναμίες που παρουσιάζονται έντονα ελκυστικές, σε κάθε στιγμή της καθημερινότητάς μας, και η ικανοποίηση τους είναι τόσο

απλή και εύκολη. Αυτά τα χαρακτηριστικά των αδυναμιών, παρουσιάζονται τόσο επιθυμητά, ώστε παραβλέπουμε, ότι είναι αντίθετα προς τον νόμο και τις εντολές του Θεού. Λησμονούμε εκείνη τη στιγμή, το νόμο του Θεού και παρασυρόμαστε. Κλείνουμε τα αυτιά μας στη φωνή της ενοκλητικής συνείδησης, που έντονα διαμαρτύρεται και ακολουθούμε άνετα τις αμαρτωλές επιθυμίες μας.

Το δυστύχημα είναι, ότι δύσκολα θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι έστω κάποια μόνο μέρα, δεν κάναμε κανένα λάθος, ότι δεν είχαμε μια αμαρτωλή σκέψη, δεν παραβήκαμε κάποια εντολή του Θεού. Γιαυτό και επανέρχεται και πάλι το ερώτημα: «τίς ἄρα δύναται σωθῆναι».

Αγαπητοί μου αδελφοί, πλάσματα είμαστε όλοι ενός Θεού, που χαρακτηρίζεται: «Πανάγαθος, οϊκτίρμων καὶ ἐλεήμων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος. Οὐκ εἰς τέλος ὀργισθήσεται, οὐδέ εἰς τὸν αἰῶνα μνησεῖ...». Είναι πανάγαθος, κι όταν πέφτουμε, μας λυπάται, δίνει τη βοήθειά Του, περιμένει να την αρπάξουμε και να σηκωθούμε και πάλι, και μας ελεεί με την αγάπη και την φροντίδα Του. Δεν οργίζεται για τις αμαρτίες μας, είναι ο πανάγαθος Πατέρας μας, δεν κρατά κακία, που δεν τηρήσαμε τον νόμο Του. Μαρτυρεί ακόμη η Αγία Γραφή και το επαναλαμβάνει, ότι επιθυμεί να σωθούν όλοι οι άνθρωποι, όλα τα πλάσματά Του. Και όχι βέβαια για τις καλοσύνες μας. Γιατί αν κάνουμε και κάτι σωστό, αυτό είναι τόσο μικρό και τόσο σπάνιο, που δεν αρκεί για τη σωτηρία μας. Γιατί αν μας έκρινε ο Κύριος, όπως κρίνουμε εμείς τους συνανθρώπους μας, κανένας δεν θα μπορούσε να σωθεί. Θα ήταν ασεύιο, λοιπόν, να περιμένουμε να σωθούμε εξ αιτίας των λιγοστών καλών πράξεων, που κάναμε. Στηριζόμαστε στη μακροθυμία του Θεού, από Τον οποίο ζητούμε με στις προσευχές μας, να μας λυπηθεί και να μας δεχτεί σαν παιδιά Του αγαπητά, παραβλέποντας τις αμαρτωλές μας πράξεις, τα λάθη μας. Και όπως ακούσαμε από τη σημερινή αποστολική περικοπή «ἐξαπέστειλεν ὁ Θεός τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ... ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσει, ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν». Γράφει στους Γαλάτες ο Απόστολος Παύλος: Ἐστειλε τον γιό Του, να μας εξαγοράσει από τους νόμους, για να γίνουμε παιδιά Του. Εκείνος, λοιπόν, θέλει «πάντας σωθῆναι». Το έχει δηλώσει. Αυτή είναι η απάντηση στο ερώτημα του άρχοντα. Και στην παραβολή του μεγάλου δείπνου, έστειλε και έφερε δια της βίας, για να γεμίσουν όλες οι θέσεις, στο μεγάλο τραπέζι. Αυτό σημαίνει, ότι μας περιμένει όλους. Και θα μας συμπαρασταθεί με την βοήθειά Του, όταν θα δει τον αγώνα μας. Γιαυτό δεν παύουμε να ελπίζουμε και να εμπιστευόμαστε την απέραντη αγάπη Του. Αρκεί να παραμένουμε σταθεροί στον προσανατολισμό μας, να αποβλέπουμε στο στόχο της αιωνιότητας, της βασιλείας του Θεού.

Δ.Γ.Σ.

ΚΥΡΙΑΚΗ Ι' ΛΟΥΚΑ

Απόστολος: Γαλ. γ' 23 – 29, δ' 1-5

Ευαγγέλιον: Λουκ. ιγ' 10 – 17

4 Δεκεμβρίου 2016

Πολλοί είναι αυτοί, αγαπητοί και πιστοί μου αδελφοί, που κρίνουν τις θρησκευτικές μας συνήθειες. Βλέπουν τα εξωτερικά φαινόμενα χωρίς να μπορούν να εμβαθύνουν. Και βρίσκουν την ευκαιρία να υποβαθμίσουν την αξία της θρησκείας μας. Θεωρούν ότι πολλές από τις πράξεις και ενέργειες που συνοδεύουν την έκφραση της θρησκευτικότητάς μας, δεν έχουν περιεχόμενο, είναι απλή τυπική συνήθεια χωρίς ουσιαστική αξία. Καταλήγουν μαλιστα στο συμπέρασμα ότι είναι τελείως περιττές και ανόητες. Με απλά επιπόλαια κριτήρια, απορρίπτουν τα υλικά στοιχεία που συνοδεύουν ακολουθίες, μυστήρια και λειτουργίες. Κεριά και λιβάνια, λάδια, πρόσφορα και νηστείες, τα αναφέρουν με υποτιμητικό ύφος, ως άχρηστα και περιττά. Ισχυρίζονται υποκριτικά, ότι εφόσον η θρησκευτικότητα είναι ένα πνευματικό γεγονός, γιατί πρέπει εκδηλώνεται με υλικά στοιχεία. Γιατί να ανάβουμε για παράδειγμα κεριά και καντήλια; Φυσικά ένας πιστός δεν περιορίζεται σε αυτά. Ζει στην καθημερινή του ζωή την θρησκεία του. Σ' αυτούς όμως, που μας κρίνουν και μας κατακρίνουν, απλά θα μπορούσαμε να απαντήσουμε ότι είναι υποκριτική η στάση τους. Κι αυτό γιατί αν δεν έχουν παντελή άγνοια της θρησκείας μας, μάλλον ενοχλούνται από τις ηθικές επιταγές του χριστιανισμού.

Γιαυτο και τα γεγονότα που ακολούθησαν την περίπτωση της θαυματουργικής θεραπείας της συγκύπτουσας γυναίκας της σημερινής ευαγγελικής περικοπήs, αγαπητοί μου αδελφοί, είναι χαρακτηριστικά, για το θέμα της τυπολατρίας.

Το θαύμα της θεραπείας, πραγματοποιήθηκε απλά με τον λόγο του Κυρίου. Αδικαιολόγητα ενόχλησε τον αρχισυνάγωγο. Τον ενόχλησε γιατί η θεραπεία έγινε το Σάββατο, όπως είπε. Γιατί οι Ισραηλίτες τηρούν την αργία του Σαββάτου ε χαρακτηριστική σχολαστικότητα. Ήταν δηλαδή, προτιμότερο γιαυτόν, τον εκπρόσωπο της θρησκείας, να παραταθούν για όλη της τη ζωή, τα δεκαοκτώ βασανισμένα χρόνια; Τον αποστομώνει με την απάντησή του ο Κύριος. «ταύτην δέ, θυγατέρα τοῦ Ἀβραάμ οὖσαν, ἦν ἔδησεν ὁ σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ οκτώ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῆ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου;» Να μείνει συγκύπτουσα, διπλωμένη στα δύο, η δύστυχη γυναίκα, επειδή ήταν Σάββατο; Έτσι σκέφτηκε ο στενοκέφαλος ανάληγτος αρχισυνάγωγος. Κόλλησε στον τύπο. Ξέχασε, δεν σκέφτηκε την ουσία.

«Ὑποκριτὰ, ἕκαστος ὑμῶν τῷ Σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βόυν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει;».

Κι όμως, όπως συμπληρώνει ο Κύριος, αυτό είναι σκέτη και καθαρή υποκρισία. Γιατί ο καθένας από εσάς δεν οδηγεί το Σάββατο, το βόδι του ή το γαϊδούρι του να το ποτίσει. Δεν είναι αυτό, κρίνοντας υποκριτικά, μια παράβαση του Μωσαϊκού νόμου. Δεν είναι μια πράξη ανεπιτρεπτη το Σάββατο; Κι όμως κανείς δεν το παραλείπει. Γιαυτό και ο λαός που παρακολούθησε το

γεγονός και το διάλογο, κατάλαβε. Κάποιοι ντράπηκαν που είχαν συμφωνήσει αρχικά με τον αρχισυνάγωγό. Όλοι όμως χάρηκαν για τα θαύματα του Κυρίου.

Ωστόσο θα επανέλθω στο θέμα πράξεων, συνηθειών και γενικά ενεργειών που συνοδεύουν θρησκευτικές εκδηλώσεις και εορτές.

Η θρησκεία μας, αγαπητοί μου, είναι κυρίως πνευματική. Ο Θεός είναι πνευματική ύπαρξη. Απαιτεί την απαρασάλευτη πίστη στον λόγο Του. Ο Θεός μας, είναι πνευματικό ύπαρξη. Η πίστη μας είναι συνέπεια του επίσης πνευματικού φαινομένου, της αγάπης μας προς Αυτόν. Όμως η πίστη μας πρέπει να αποδεικνύεται και από τα έργα μας. Έργα που καθορίζουν οι εντολές του Θεού. Αναφέρονται για παράδειγμα, σε πράξεις αγαθοεργίας προς τον πλησίον. Η μακρά όμως πανανθρώπινη παράδοση συνέδεσε την λατρεία μας, και με άλλα υλικά στοιχεία. Δεν παραλείπουμε να προσευχόμαστε, όπου κι αν βρεθούμε, και όποτε αισθανόμαστε την ανάγκη να επικοινωνήσουμε πνευματικά με τον Θεό και Πατέρα μας. Προσερχόμαστε όμως τακτικά στο ιερό ναό, για να λατρέψουμε ειρηνικά τον Θεό μας. Είναι ο τόπος που μας ενώνει όλους στην κοινή προσευχή. Προσκυνούμε με σεβασμό τις εικόνες των αγίων, που τους έχουμε ως παράδειγμα προς, μίμηση. Ανάβουμε το κεριό μας ως ένδειξη τιμής στον Κύριο μας. Απέχουμε από κάποιες τροφές, νηστεύουμε για να ζήσουμε μια πνευματικότερη ζωή. Παρακολουθούμε τους ύμνους και τις ευχές των ιερέων και συμπροσευχόμαστε. Συμμετέχουμε στα μυστήρια της Εκκλησίας μας, κάτω από ένα μανδύα υλικό. Όσο μπορεί ο καθενας μας, αγωνίζεται να ακολουθεί όλες τις εντολές στην καθημερινή του ζωή. «Καί τοῦτο ἔδει ποιῆσαι, κακεῖνο μή αφιέναι»!. Σημειώνει ο λόγος του Θεού. Δεν παραλείπουμε να ακολουθούμε και τις θρησκευτικές παραδόσεις που συνδέονται με συγκεκριμένες ημέρες και με εορταστικές εκδηλώσεις, που πολλές παρουσιάζονται με υλικά στοιχεία. Ενώ λοιπόν δεν είναι αμαρτία να μην ανάψουμε ένα κεριό, ή και κάποτε να παραλείψουμε να κάνουμε το σημείο του σταυρού, να παραβούμε κάποια νησγτεία, που είναι υλικά, εξωτερικά φαινόμενα, δεν θα πούμε το ίδιο για την παράλειψη της προσευχής, ή μιας καλής πράξης. Σημασία μεγαλύτερη έχει η σταθερή πίστη, η ταπεινή προσευχή, η τήρηση των εντολών του Θεού, που σαν πατέρα μας, Τον αγαπούμε. Σαν άνθρωποι όμως που είμαστε, σαν υλικά όντα, με σάρκα και οστά, χρειαζόμαστε και τις άλλες εξωτερικές εκδηλώσεις και τη χρήση υλικών αντικειμένων, για να δείξουμε την πίστη μας. Είναι και αυτά τα εξωτερικά και υλικά, που μας ενώνουν μαζί με την προσευχή και πίστη μας. Δεν προσκολλόμαστε όμως στους τύπους. Δεν γινόμαστε τυπολάτρες, δούλοι των τύπων. Γιατί έτσι θα καταντήσουμε σχεδόν ειδωλολάτρες. Αλλά δεν απαρνούμαστε θρησκευτικές συνήθειες και παραδόσεις που με κάποιον τρόπο ενισχύουν την σχέση μας με τους άλλους πιστούς. Και δεν ξεχνούμε ποτέ το πνευματικό περιεχόμενο της πίστης μας. Γιατί «πνεῦμα ὁ Θεός καί τοὺς προσκυνῶντας αὐτόν ἐν πνεύματι καί ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν». Ο Θεός μας δεν είναι είδωλο, είναι πνεύμα. Σαν πνεύμα πρέπει να Τον προσκυνούμε, να δοξάζουμε και να Τον ευχαριστούμε, μόνοι και μετα πολλών οι πιστοί, σε λατρευτικές εκδηλώσεις και γιορτές. Αμήν

Δ.Γ.Σ.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΑ' ΛΟΥΚΑ

Απόστολος: Κολ. γ' 4-11

Ευαγγέλιο: Λουκ. ιδ' 16-24

11 Δεκεμβρίου 2016

« Άνθρωπος τις εποίησε δείπνον μέγα και εκάλεσε πολλούς» (Λουκ. ιδ' 16)

Το μεγάλο δείπνο το οποίο ετοίμασε ο καλός οικοδεσπότης Θεός είναι το ιερό δείπνο της Θείας Ευχαριστίας, το οποίο και σήμερα έχει ετοιμάσει ο Χριστός επάνω στην αγία Τράπεζα της Εκκλησίας. Και όπως τότε «εκάλεσε πολλούς», έτσι και σήμερα καλεί όλους όσους τον αναγνωρίζουν Σωτήρα και Λυτρωτή, να έλθουν να γευθούν το Σώμα και το Αίμα του, να λάβουν «φως εκ φωτός», να ενωθούν με την Παναγία Τριάδα και να βιώσουν την χαρά και την ειρήνη της βασιλείας του. Δυστυχώς όμως και οι σημερινοί προσκεκλημένοι περιφρονούν το θεϊκό κάλεσμα.

Άλλος από αγάπη του πλούτου και των ηδονών μη μπορώντας να εννοήσει τα υπερφυσικά και άλλος από αγάπη προς την ύλη, υποτάσσοντας τις αισθήσεις της ψυχής στις αισθήσεις του σώματος, δεν παραδέχονται το μυστήριο. Κι ο τρίτος, ο φιλήδονος, που έχει θεοποιήσει την σάρκα του, δεν ενδιαφέρεται για την πρόσκληση του Θεού. Λίγοι είναι που αποδέχονται την πρόσκληση με τιμή και παρακάθονται μαζί με τον Χριστό στο τραπέζι της αγάπης του Θεού.

Η Θεία Λειτουργία στην οποία κάθε Κυριακή μας καλούν οι γλυκόλαλες της Εκκλησίας μας καμπάνες είναι μέγιστο μυστήριο. Ο Χριστός μας δίνει τη ζωή Του και μας αναβιβάζει στον ουρανό. Δεν μας επαναφέρει απλά στην προ της πώσεως κατάσταση, αλλά μας ανεβάζει στο χώρο «ου ο Χριστός έστιν εν δεξιά του Θεού καθήμενος» (Κολ. γ' 1). Θυσιάζεται για να ζήσει ο κόσμος και μεταδίδεται για να ανακαινίσει ολόκληρη την κτίση.

Η Θεία Λειτουργία δεν είναι μια απλή τελετή προσευχής και λατρείας, είναι η επανάληψη του μυστηρίου της οικονομίας του Θεού. Όλες οι φάσεις του μυστηρίου τούτου επαναλαμβάνονται σε κάθε λειτουργία. Αρχίζουμε με την ετοιμασία της προθέσεως, η οποία κατά τον άγιο Συμεών Θεσσαλονίκης «την Βηθλεέμ και το σπήλαιον διαγράφει». Ύστερα παίρνουμε το πρόσφορο που συμβολίζει την Παναγία και βγάζουμε τον άγιο αμνό. Όπως από την αγία Γη, την Θεοτόκο, βλάστησε ο Χριστός, έτσι και από τους καρπούς της γης λαμβάνουμε το τεμάχιο εκείνο που θα μεταβληθεί με την επίκληση του λειτουργού σε Σώμα και Αίμα Χριστού. Στη συνέχεια, μετά την ολοκλήρωση της Προσκομιδής, έχουμε τα τροπάρια του όρθρου με τα οποία υμνείται το γεγονός της Αναστάσεως. Και εισερχόμαστε στην θεία Λειτουργία, στην οποία δεσπόζουν τα ιερά αναγνώσματα, η ομολογία της πίστεως και το κύριο μέρος της θυσίας.

Το ότι μέσα στη Θεία Μυσταγωγία έχουμε επανάληψη του μυστηρίου της οικονομίας, το διατυπώνει μια ευχή της Θείας Λειτουργίας του Μεγάλου Βασιλείου, που λέει ο ιερέυς λίγο πριν το τέλος της Λειτουργίας:

«Ηνυσται και τετέλεσται όσον εις την ημετέραν δύναμιν, Χριστέ ο Θεός ημών, το της σης οικονομίας μυστήριον. Έσχομεν γαρ του θανάτου σου την μνημη, είδομεν της αναστάσεως σου τον τύπον, ενεπλήσθημεν της ατελευτήτου σου ζωής, απηλαύσαμεν της ακενώτου σου τρυφής...»

Την θυσία του Γολγοθά επιτελούμε στη Θεία Λειτουργία. «Την αυτήν θυσία, αεί ποιούμεν», γράφει ο ιερός Χρυσόστομος. Ο Χριστός για μας ξανασταυρώνεται

και ξαναθάπτεται και ξαναανίσταται. Δεν έχουμε επάνω στην αγία Τράπεζα τον τύπο του Σώματος και Αίματος του Χριστού, αλλά το ίδιο το Σώμα Του και το ίδιο το Αίμα Του. Ύστερα από τον καθαγιασμό έχουμε εκεί το πανάγιο σώμα του Χριστού που δέχθηκε τις ύβρεις, τους ονειδισμούς, τους μώλωπες, τα ραπίσματα. Το σώμα που μασιγώθηκε, που εμπύύσθηκε, που γεύθηκε χολή. Το σώμα που σταυρώθηκε και τάφηκε και αναστήθηκε και εκάθησε στα δεξιά του Θεού Πατρός. Τι φοβερό μυστήριο! Τι ακατάληπτη συγκατάβαση του Θεού! Τι ανεξιχνίαστη ευσπλαχνία! Η αυτοζωή χαρίζει στους θνητούς τον εαυτό της.

Με την μετάδοση της θείας κοινωνίας ο πιστός ενώνεται με το Σώμα του Χριστού. «Ο τρώγων μου την σάρκα και πίνων μου το αίμα, εν εμοί μένει, καγώ εν αυτό», είπε ο Κύριος. Όχι θεωρητικά, αλλά προσωπικά, όχι διανοητικά, αλλά οργανικά γίνεται ένα μείγμα, ένα φύραμα, ένα σώμα με τον Χριστό. Ο άγιος Συμεών ο νέος θεολόγος μ' αυτά τα λόγια περιγράφει τη θεία ενότητα πιστού και Χριστού: «Μέλη Χριστού γινόμεθα, μέλη Χριστός ημών δε και χείρ Χριστός και πους Χριστός εμού του παναθλίου και χείρ Χριστού και πους Χριστού ο άθλιος εγώ δε».

Η Θεία Λειτουργία είναι σύναξη ουρανού και γης. Άνθρωποι ζωντανόι και ψυχές των κεκοιμημένων μαζί με τους Αγγέλους και τους Αγίους ενώνονται γύρω από την Αγία Τράπεζα. «κοινή των επουρανίων και των επιγείων συγκροτείται πανήγυρις» (1. Χρυσόστομος). Ότι έγινε στην Βηθλεέμ γίνεται και κάθε φορά που τελούμε τη Θεία Λειτουργία. Οι καιροί συνάγονται και τα μετακόσμια αρμόζονται σε μια ενότητα Μέγας Αρχιερέυς, θύτης και θύμα είναι ο Χριστός, που έρχεται πάλι για να θυσιαστεί «υπέρ της του κόσμου ζωής και σωτηρίας».

Η βίωση της ενότητας μεταξύ των πιστών είναι το πιο μεγάλο δώρο της Θείας Λειτουργίας. Ένα πλήθος με μια καρδιά. «Εν σώμα οι πολλοί έσμεν· οι γαρ πάντες εκ του ενός άρτου μετέχομεν»(Α' Κορ. ι' 17). Εδώ καταργείται η μοναξιά και βασιλεύει η αγάπη. Ενωμένοι με τον Χριστό αισθανόμαστε και μεταξύ μας ενωμένοι, «σύμψυχοι, το εν φρονούντες» (Φιλ. Β' 2).

Η ενότητα φέρνει την ειρήνη της ψυχής. Η συνάντηση μας με τον Χριστό, «την όντως ειρήνη», εγκαθιδρύει στην καρδιά μας την ειρήνη.

Πολλά κάνουν εκείνοι που αποποιούνται την πρόσκληση του Θεού για την Θεία Λειτουργία. Εάν κανείς τους πει κάτι, θα αντικρούσουν την κατηγορία με το επιχείρημα ότι ναι μεν πιστεύουν, αλλά δεν έχουν καιρό. Προτιμούν να δαπανήσουν τις δυνάμεις τους σε άλλα έργα, να κάνουν κάτι που θα τους ευχαριστήσει, παρά να συμμετάσχουν στη Θεία Λειτουργία της Κυριακής η οποία, όπως λένε, τους κουράζει με την πολύωρη ορθοστασία και τις δυσνόητες ευχές. Πολυάνθρωπες ενορίες μένουν άδειες την Κυριακή. Όχι μόνο στις μεγαλουπόλεις, αλλά και στα χωριά. Ο εκκλησιασμός και η συνειδητή βίωση της Θείας Λειτουργίας δίνει μιαν άλλη διάσταση στη ζωή.

Γιώργος Σαββίδης

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

Απόστολος: Εβρ. ΙΑ' 9-10, 32-40

Ευαγγέλιο: Ματθ. Α' 1-25

18 Δεκεμβρίου 2016

**«...αυτός γαρ σώσει τον λαόν αυτού από των αμαρτιών αυτών»
(Ματθ. α' 21)**

Ο ευαγγελιστής Ματθαίος, αγαπητοί μου αδελφοί, στη σημερινή Κυριακή, πριν από τη Γέννηση του Χριστού, μας παρουσιάζει όλη την πορεία των κατά σάρκα προπατόρων του Κυρίου μας, που έζησαν και πέθαναν με την προσμονή του Μεσσία. Στη συνέχεια ο ιερός ευαγγελιστής, μας παρουσιάζει το μεγάλο μυστήριο της Γέννησης του Χριστού. Μας λέει, ότι, όταν η Παρθένος Μαρία αρραβωνιάστηκε τον Ιωσήφ, προτού ακόμα συγκατοικήσουν στο σπίτι του, βρέθηκε έγκυος, με την επενέργεια του Αγίου Πνεύματος. Ο Ιωσήφ, όταν αντιλήφτηκε την εγκυμοσύνη της, ταραχτήκε πολύ. Κι επειδή ήταν ενάρετος και δεν ήθελε να την διαπομπεύσει, σκέφτηκε να της δώσει μυστικά διαζύγιο. Καθώς, όμως, βασανιζόταν από αυτούς τους φοβερούς λογισμούς, ένας άγγελος του Θεού, εμφανίστηκε σε όνειρο και του λέει: «Ιωσήφ, απόγονε του Δαβίδ, μη διστάσεις να παραλάβεις στο σπίτι σου τη Μαρία τη μνηστή σου. Γιατί το παιδί που έχει μέσα της προέρχεται από την επενέργεια του Αγίου Πνεύματος. Θα γεννήσει γιό και συ θα του δώσεις το όνομα Ιησούς, που σημαίνει Σωτήρας. Και θα του δώσεις αυτό το όνομα, γιατί Αυτός θα σώσει τον λαό του τον Ισραήλ από τις αμαρτίες του. Καθώς πλησιάζει, λοιπόν, η μεγάλη γιορτή των Χριστουγέννων, καλό είναι να προετοιμαστούμε κι εμείς πνευματικά και να λάβουμε την απόφαση το υπόλοιπο της ζωής μας να το ζήσουμε μακριά από την αμαρτία, ενωμένοι με τον Λυτρωτή μας Χριστό. Γι' αυτό και καλό είναι να δούμε στη συνέχεια πόσο μεγάλο κακό είναι η αμαρτία και πως ο Κύριος μας έσωσε και μας σώζει από αυτή.

Είναι αλήθεια ότι η αμαρτία είναι το μεγαλύτερο κακό στον κόσμο. Ο άνθρωπος, κατά γενική ομολογία, αν δεν υπήρχε αυτό το κακό θα ήταν μια ευτυχισμένη ύπαρξη και η γη ένας παράδεισος, όπως ήταν πριν την πτώση των πρωτοπλάστων. Δυστυχώς, όμως με το να υποκύψει ο άνθρωπος στην αμαρτία, δημιούργησε θεληματικά αυτή την κόλαση για τον εαυτό του. Γιατί κάθε αμαρτία είναι μια τυραννία που εμείς οι ίδιοι επιβάλλουμε στον εαυτό μας. Και η πικρή μας πείρα μπορεί να επιβεβαιώσει αυτή την αλήθεια. Δηλαδή πόσην ταραχή και ανησυχία, πόσους ελέγχους και τύψεις και ποιο εσωτερικό μαρτύριο δημιουργεί αυτό το πάθος στον εαυτό μας. Τούτο το επιβεβαιώνει και ο απευδής λόγος του Θεού. «Θλίψη» μας λέει και «στεναχώρια περιμένουν κάθε άνθρωπο που υπηρετεί το κακό, πρώτα τον Ιουδαίο, αλλά και τον εθνικό» (Ρωμ.Β '9). Εξ αιτίας της αμαρτίας ο άνθρωπος χάνει την ψυχική του ισορροπία και ευεξία, ώστε τίποτε να μη μπορεί να τον ικανοποιήσει.

Από την άλλη, αν αυτή την άθλια εσωτερική κατάσταση τη δούμε γενικότερα, αφού η αμαρτία είναι κοινό γνώρισμα των ανθρώπων που ζουν μακριά από τον Θεό, τότε θα εννοήσουμε πόσο εκτεταμένο και φοβερό είναι το κράτος της αμαρτίας. Και αν συνάμα ενθυμηθούμε σε ποια ηθική κατάπτωση

βρισκόταν η ανθρωπότητα, προτού έρθει ο Κύριος στη γή, τότε μπορούμε να εννοήσουμε πόσο μεγάλη ήταν η τυραννία της αμαρτίας. Σε ποιο δηλαδή σκοτάδι ήταν βυθισμένος ο κόσμος και πόσο απελπιστικό φαινόταν το μέλλον για τους υιούς των ανθρώπων. Στην προς Εφεσίους επιστολή του ο απόστολος των Εθνών Παύλος, μας λέει: « Μη ξεχνάτε ότι εκείνα τα χρόνια ζούσατε χωρίς Χριστό· ήσασταν αποκλεισμένοι από την κοινότητα του λαού του Θεού κι από τις υποσχέσεις που έδωσε ο Θεός· ζούσατε στον κόσμο χωρίς ελπίδα και χωρίς Θεό» (Εφ. Β' 12).

Το φοβερότερο, όμως, είναι ότι η αμαρτία έχει φοβερές συνέπειες για την πέραν του τάφου ζωή μας. Η αμαρτία όπως μας αποξενώνει από τον Θεό εδώ στη γη, το ίδιο μας αποξενώνει και εκεί στην αιωνιότητα, Κι εκεί μας ρίχνει στο σκοτάδι και τα ατέλειωτα βάσανα της κόλασης, δηλαδή με λίγα λόγια στον αιώνιο θάνατο. Γιατί, όπως μας λέει και πάλιν ο απόστολος Παύλος: « ο μισθός που δίνει η αμαρτία είναι ο αιώνιος θάνατος » (Ρωμ. ΣΤ' 23). Αλλά αν η αμαρτία υπήρξε τόσο μεγάλο κακό, ώστε να αμαυρώσει και εξαθλιώσει την εικόνα του Θεού, τον άνθρωπο, και να του ανοίξει την πόρτα της Κόλασης, υπάρχει όμως ο Χριστός, ο ελευθερωτής του ανθρώπου. Εκείνος που ήλθε «να σώσει τον λαόν αυτού από των αμαρτιών αυτών».

Ποιος, όμως είναι ο λαός Του. Λαός του Θεού είμαστε όλοι όσοι πιστεύουμε σ' Αυτόν, όσοι γινόμαστε οπαδοί Του και Τον θέτουμε κυβερνήτη στη ζωή μας. Άρα από κάθε έθνος και γωνιά της γης, όσοι θέλουν την σωτηρία τους, μπορούν να τη βρουν στο Χριστό. Και το έργο αυτό της σωτηρίας τους μέσω του Κυρίου, αρχίζει κυρίως με τη Θεία Του ενσάρκωση και Γέννηση. « Εγώ ήρθα για να έχουν τα πρόβατά μου ζωή και μάλιστα ζωή περίσσια» (Ιωάνν. Ι' 10). Κι ενώ ο μισθός που δίνει η αμαρτία είναι ο θάνατος, το δώρο που χαρίζει ο Θεός «είναι η αιώνια ζωή, που έφερε ο Ιησούς Χριστός, ο Κύριός μας» (Ρωμ. ΣΤ' 23). Αυτό τα λέει όλα και δείχνει την τεράστια διαφορά της αμαρτίας, από το δώρο που χάρισε ο Ιησούς στους ανθρώπους με την έλευσή Του. Κι έτσι, ενώ η αμαρτία, μας χωρίζει από τον Θεό κι εδώ και πέραν του τάφου, χάρη στη σωτηρία που έφερε ο Κύριος, γινόμαστε και πάλιν οικείοι του Θεού, τέκνα Του, τέκνα Του και κληρονόμοι της Ουρανούου Βασιλείας Του.

Αδελφοί μου! Το έργο αυτό της Θείας Οικονομίας, που με το οποίο ολοκληρώθηκε η σωτηρία μας, συνεχίζεται μετά τη Θεία Γέννηση του Σωτήρος. Ειδικότερα με τη Θεία Του διδασκαλία μας πρόσφερε ο Κύριος την αλήθεια που ελευθερώνει και σώζει. Γι' αυτό και πάντοτε προέτρεπε τους ανθρώπους να γνωρίζουν την αλήθεια και η αλήθεια θα τους ελευθερώσει (Ιωάνν. Η' 32). Έπειτα με την άγια ζωή Του, μας πρόσφερε το τέλειο ηθικό πρότυπο, ώστε να έχουμε την τελειότητα στο θεανδρικό Του πρόσωπο και όχι μόνο στη θεωρία και να μπορούμε να ρυθμίζουμε τη ζωή μας, σύμφωνα με τον τύπο του Κυρίου. Ας προχωρήσουμε, λοιπόν, σε μια νέα ζωή ευάρεστη σ' Εκείνο, με την οριστική απόφαση ότι θα ζήσουμε πλέον για τον Χριστό, που τόσο μας αγάπησε. Και ασφαλώς, αυτό θα είναι το ωραιότερο δώρο που περιμένει ο Κύριος από τον καθένα μας. Κι' έτσι τα φετινά Χριστούγεννα δεν θα είναι μόνο ευλογημένα και καλά, αλλά θα είναι και Χριστούγεννα σωτηρίας.

Ηγούμενος Χρυσορρογιατίσης Διονύσιος

Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Απόστολος: Γαλ. δ' 4-7

Ευαγγέλιο: Ματθ. β' 1-12

25 Δεκεμβρίου 2016

«Ότε δε ήλθε το πλήρωμα του χρόνου, εξαπέστειλεν ο Θεός τον υιόν αυτού, γενόμενον εκ γυναικός, γενόμενον υπό νόμον, ίνα τους υπό νόμον εξαγοράση ίνα τη υιοθεσίαν απολάβωμεν» (Γαλ. δ' 4).

Γιορτάζουμε σήμερα το πιο σημαντικό γεγονός της ιστορίας και του ανθρώπου. Ένα γεγονός που σταμάτησε την κατηφορική πορεία της ανθρωπότητας και εγκαινίασε τη νέα εποχή της ελπίδος για τους ανθρώπους. Τούτο το γεγονός, που μόνο με την παρουσία του Χριστού στη γη χωρίζει την ιστορία σε πριν και μετά από Αυτόν, το ίδιο σαν γεγονός εκφράζει από τη μια την απέραντη αγάπη του Θεού προς τον άνθρωπο και από την άλλη, την προσφορά προς αυτόν της Θείας συγγώμης.

Σήμερα ο Υιός του Θεού γίνεται άνθρωπος με στόχο την ανάπλαση και θέωση του ανθρώπου. Σήμερα ο άναρχος άρχεται, ο άσαρκος παίρνει σάρκα, ο αόρατος γίνεται ορατός, ο δε άυλος όχι μόνο ενώνεται με την ύλη, αλλά τώρα θα μπορεί κάποιος να τον αγγίσει να τον ψηλαφίσει. Αλήθεια, πόσο αξιοθαύμαστη είναι αυτή η ένωση και πόσο παράδοξη αυτή η σύνθεση; Γιατί, εκείνος που υπάρχει «δημιουργείται», ο αδημιούργητος «πλάθεται» και ο απεριόριστος «περιορίζεται». Εκείνος που δίνει τον πλούτο γίνεται φτωχός, γιατί παίρνει τη σάρκα μας με στόχο να γίνουμε εμείς πλούσιοι με τη δική του θεότητα.

Δικαιολογημένα, λοιπόν ο Γρηγόριος ο θεολόγος, μας καλεί να νιώσουμε χαρά και αγαλλίαση: «Χριστός γεννάται, δοξάσατε, Χριστός εξ ουρανών απαντήσατε. Χριστός επί γης υψώθηκε. Άσατε τω Κυρίω πάσα η γη... Ευφρενέσθωσαν οι ουρανοί και αγαλλιάσθω η γη δια τον επουράνιον, είτε επίγειον, Χριστός εν σαρκί, τρόμω και χαρά αγαλλιάσθε. Τρόμω, δια την αμαρτιαν, χαρά, δια την ελπίδα. Χριστός εκ Παρθένου». Δηλαδή, ο Χριστός γεννάται, ας τον δοξάσετε· ο Χριστός έρχεται από τους ουρανούς, ας τον προϋπαντήσετε. Ο Χριστός βρίσκεται στη γη, ας υψωθείτε. Δοξολογήστε τον Κύριο, όλη η γη. Ας ευφρανθούν οι ουρανοί κι ας νιώσει αγαλλίαση η γη, για τον ουράνιο που έγινε επίγειος. Ο Χριστός εσάρκωθη, νιώστε αγαλλίαση από χαρά και τρόμο. Από τρόμο εξαιτίας της αμαρτίας. Από χαρά εξ' αιτίας της ελπίδας. Ο Χριστός γεννήθηκε από την Παρθένο.

Όμως, πια αναγκαιότητα επέβαλε τούτη την άκρα συγκατάβαση του Θεού; Τούτη την αναγκαιότητα επέβαλαν, από τη μια η πώση του ανθρώπου και από την άλλη, η άπειρη αγάπη του Θεού προς τον άνθρωπο. Από την στιγμή που το πρωτόπλαστος άνθρωπος αντέτασε τη δική του θέληση στη θέληση του Θεού, τότε όλα βασιλεύουσα γι' αυτόν. Κάλλη, δόξες, χαρές, αφθαρσία και αθανασία, όλα χάθηκαν με μιας. Όλα τούτα τα διαδέχθηκαν, ο πόνος, η φθορά και τέλος ο θάνατος. Πολύ εκφραστικά ο υμνωδός θα θέσει τούτα τα λόγια στο στόμα του Αδάμ. «Αλίμονο μου δεν μπορώ να αντέξω τούτο τον πόνο και τούτη την ντροπή. Εγώ που ήμουν κάποτε βασιλιάς των δημιουργημάτων του Θεού, τώρα πιάστηκα αιχμάλωτος και παραβάτης μιας εντολής. Εγώ που ήμουν αθάνατος τώρα

περιφέρομαι θνητός, ντυμένος με τη φθορά της νέκρωσης. Αλίμονο μου, ποιο θρήνο να καλέσω σαν βοηθό για να εκφράσω την ανέκφραστη δυστυχία μου;»

Όλη αυτή την οδύνη ένωσε ο Θεός για τούτο και ανάγγειλε στον πονεμένο άνθρωπο πως θα τον απαλλάξει ο ίδιος από αυτή τη θλιβερή κατάσταση. Και η απαλλαγή δε θα γινόταν με μια απλή εντολή, αλλά με μια υπόσχεση συγκατάβασης και αγάπης. Ότι ο Θεός θα έστελλε τον ίδιο τον Υιό του.

Αυτή η υπόσχεση που είναι γνωστή και σαν «πρωτευαγγέλιο», έγινε πια η πιο γλυκιά ελπίδα για τον άνθρωπο, ανεξάρτητα από φυλή, χρώμα ή θρησκεία. Στην παράδοση των διαφόρων λαών υπήρχε η κοινή πεποίθηση ότι η σωτηρία θα ερχόταν από τον ουρανό, από το Θεό και ότι αυτή θα ήταν έκφραση της αγάπης του Θεού προς τον αμαρτωλό άνθρωπο.

Αυτή την κοινή πεποίθηση των ανθρώπων επιβεβαιώνουν οι λόγοι το Ιακώβ ότι «Αυτός προσδοκία εθνών», ενώ το ίδιο υπογραμμίζει και ο Προφήτης Ησαΐας ότι «επί τω ονόματι αυτού έθνη ελπιούσι». Κι όταν πια ήρθε το «πλήρωμα του χρόνου», κατά το σημερινό «Απόστολο», ο Υιός του Θεού έγινε και Υιός της Παρθένου και κατασκήνωσε ανάμεσα μας. Με τον τρόπο αυτό διαλύθηκε όχι μόνο το φυσικό σκοτάδι εκείνης της νύχτας, αλλά ιδιαίτερα το σκοτάδι της αμαρτίας.

Αλήθεια, αν η ημέρα της πτώσης των πρωτόπλαστων ήταν η πιο σκοτεινή και ταραχώδης της ιστορίας του ανθρώπου, η νύχτα της Γέννησης του Χριστού ήταν η πιο φωτεινή, αλλά και η πιο γαλήνια γιατί και πάλι επιστρέφει η χαρά στην ταραγμένη ψυχή των ανθρώπων.

Είπε ο Άγγελος στους ποιμένες: «Μην τρομάζετε! Σας φέρνω χαρμόσυνο άγγελμα, που θα γεμίσει με χαρά μεγάλη όλο τον κόσμο. Σήμερα στην πόλη του Δαβίδ γεννήθηκε για χάρη σας σωτήρας, κι αυτός είναι ο Χριστός ο Κύριος» (Λουκ. β' 10-11).

Το άγγελμα της Γεννήσεως του Χριστού δεν είναι πηγή χαράς μόνο για τους ανθρώπους, αλλά είναι πηγή χαράς και για τους Αγγέλους. Τούτο το επιβεβαιώνει όχι μόνο η «μαζική» παρουσία των Αγγέλων, αλλά και η κοινή τους Δοξολογία: «Δόξα εν υψίστοις Θεού και επί γης Ειρήνη, εν ανθρώποις ευδοκία» (Λουκ. β' 14).

Αδελφοί μου, το άγγελμα των Χριστουγέννων μέσα από έργα και λόγια είναι φορέας αγάπης, χαράς και ειρήνης. Κι όμως ενώ ο Χριστός γεννήθηκε για να σώσει τον άνθρωπο από τη φθορά της αμαρτίας και το θάνατο, εν τούτοις μέχρι σήμερα οι άνθρωποι αντί να βελτιωνόμαστε, αντίθετα μέσα από την όλη ζωή και συμπεριφορά μας, είτε αυτοκαταστρεφόμαστε, είτε συνεργούμε στην καταστροφή των άλλων. Έτσι, ενώ οι Άγγελοι μεταφέρουν το μήνυμα «ετέχθη ημίν σήμερον σωτήρ» και ότι ήλθε «Επί γης ειρήνη», η ανθρωπότητα προκλητικά ή και με απάθεια συμβάλλει στην καταστροφή αυτού του μηνύματος μέσα από τις πολεμικές συγκρούσεις, τις σφαγές αμάχων και όλων των ειδών συμπεριφορών που αμαυρώνουν αυτό το ελπιδοφόρο μήνυμα.

«Στώμεν καλώς» Με μια προσωπική αλλαγή στη ζωή μας με τρόπο που να βελτιώνει την καθημερινότητα μας, ας πορευτούμε προς τη Βηθλεέμ με τη δύναμη της μετάνοιας και ιδιαίτερα της αγάπης. Αμήν.

Θεόδωρος Αντωνιάδης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εγκύκλιος Πανιερωτάτου Μητροπολίτη Πάφου κ.κ. Γεωργίου
για τη διεξαγωγή εράνου υπέρ των τυφλών σελ. 52

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΩΝ ΠΕΡΙΚΟΠΩΝ

Κυριακή προ των Φώτων	σελ. 2
Κυριακή μετά τα Φώτα	4
Κυριακή ΙΒ' Λουκά	6
Κυριακή ΙΔ' Λουκά	8
Κυριακή ΙΕ' Λουκά	10
Κυριακή ΙΣΤ' Ματθαίου	12
Κυριακή ΙΖ' Ματθαίου (Χαναναίας)	14
Κυριακή ΙΣΤ' Λουκά (Τελώνου και Φαρισαίου)	16
Κυριακή ΙΖ' Λουκά (Ασώτου)	18
Κυριακή της Απόκρεω	22
Κυριακή της Τυροφάγου	24
Κυριακή Α' των Νηστειών (Ορθοδοξίας)	28
Κυριακή Β' των Νηστειών (Γρηγορίου του Παλαμά)	30
Κυριακή Γ' των Νηστειών (Σταυροπροσκυνησεως)	32
Κυριακή Δ' των Νηστειών	34
Κυριακή Ε' των Νηστειών	36
Κυριακή των Βαΐων	38
Κυριακή του Πάσχα	42
Κυριακή του Αντίπασχα (Θωμά)	44
Κυριακή των Μυροφόρων	46
Κυριακή του Παραλύτου	48
Κυριακή της Σαμαρείτιδος	50
Κυριακή των Αγίων Πατέρων (Α' Οικουμενικής Συνόδου)	54
Κυριακή της Πεντηκοστής	56
Κυριακή των Αγίων Πάντων	58
Κυριακή Β' Ματθαίου	62
Κυριακή Γ' Ματθαίου	64
Κυριακή των Αγίων Πατέρων (Δ' Οικ. Συνόδου)	66
Κυριακή Ε' Ματθαίου	68
Κυριακή Στ' Ματθαίου	70
Κυριακή Ζ' Ματθαίου	72
Κυριακή Η' Ματθαίου	74
Κυριακή Θ' Ματθαίου	76
Κυριακή Ι' Ματθαίου	78

Κυριακή ΙΑ' Ματθαίου	82
Κυριακή Προ της Υψώσεως	84
Κυριακή Μετά την Ύψωσιν	86
Κυριακή Α' Λουκά	88
Κυριακή Β' Λουκά	90
Κυριακή Γ' Λουκά	92
Κυριακή Δ' Λουκά (Σπορέως)	94
Κυριακή Στ' Λουκά	96
Κυριακή Ε' Λουκά	98
Κυριακή Ζ' Λουκά	102
Κυριακή Η' Λουκά	104
Κυριακή Θ' Λουκά	106
Κυριακή ΙΓ' Λουκά	108
Κυριακή Ι' Λουκά	110
Κυριακή των Προπατόρων	112
Κυριακή Προ της Χριστού Γεννήσεως	114
Κυριακή των Χριστουγέννων	116

ΔΙΑΦΟΡΑ

Α' Χαιρετισμοί	26
----------------	----

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΚΑΙ ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΜΗΝΑΣ

	Σελ.
Ιανουάριος - Φεβρουάριος	20
Μάρτιος - Απρίλιος	40
Μάιος - Ιούνιος	60
Ιούλιος - Αύγουστος	80
Σεπτέμβριος - Οκτώβριος	100
Νοέμβριος - Δεκέμβριος	120

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΚΑΙ ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ

ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΑΦΟΥ κ.κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Τρ.	1/11	ΚΑΤΩ ΠΑΦΟΣ, Άγιοι Ανάργυροι	Σα.	3/12	ΑΡΜΟΥ (Εοπ.)
Τε.	2/11	ΠΑΝΩ ΠΑΧΝΑ (Εοπ.)	Κυ.	4/12	ΣΑΛΑΜΙΟΥ
Πε.	3/11	ΑΧΕΛΕΙΑ	Δε.	5/12	ΚΑΤΩ ΠΑΦΟΣ, Αγ. Νικόλαος (Εοπ.)
Κυ.	6/11	ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΝΟΣ	Τρ.	6/12	ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
Τρ.	8/11	ΧΛΩΡΑΚΑ, Αγ. Νεκτάριος (Εοπ.)	Πε.	8/12	ΜΕΣΑΝΑ
Πα.	11/11	ΝΕΟΝ ΧΩΡΙΟΝ	Πα.	9/12	ΑΛΕΚΤΟΡΑ
Σα.	12/11	ΚΑΝΝΑΒΙΟΥ (Εοπ.)	Κυ.	11/12	ΚΕΛΟΚΕΛΑΡΑ
Δε.	14/11	ΑΡΣΟΣ	Κυ.	11/12	ΓΕΡΟΣΚΗΠΟΥ, Άγιος Σπυριδωνας (Εοπ.)
Κυ.	20/11	ΚΑΘΗΚΑΣ	Κυ.	18/12	ΠΑΦΟΣ, Απ. Παύλου και Βαρνάβα
Κυ.	20/11	ΠΑΦΟΣ, Παναγία Παντάνασσα (Εοπ.)	Πε.	22/12	ΚΟΙΛΙΝΙΑ
Δε.	21/11	ΠΕΓΕΙΑ	Κυ.	25/12	ΠΑΦΟΣ, Άγιος Θεόδωρος
Πε.	24/11	ΤΑΛΑ, Αγία Αικατερίνη (Εοπ.)			
Πα.	25/11	ΠΕΝΤΑΛΙΑ, Άγιος Στυλιανός (Εοπ.)			
Κυ.	27/11	ΑΝΑΡΙΤΑ			
Τρ.	29/11	ΕΜΠΙΑ (Εοπ.)			
Τε.	30/11	ΠΟΛΙΣ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ			

ΘΕΟΦΙΛΕΣΤΑΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΡΣΙΝΟΗΣ κ. ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ

Τε.	2/11	ΛΑΡΝΑΚΑ (Εοπ.)	Κυ.	4/12	ΑΡΓΑΚΑ, Αγία Βαρβάρα
Κυ.	6/11	ΠΡΟΔΡΟΜΙ	Δε.	5/12	ΧΡΥΣΟΧΟΥ (Εοπ.)
Τρ.	8/11	ΛΕΜΟΝΑ	Τρ.	6/12	ΠΟΛΙΣ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ
Τρ.	8/11	ΠΕΡΙΣΤΕΡΩΝΑ (Εοπ.)	Κυ.	11/12	ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ
Τε.	9/11	ΧΛΩΡΑΚΑ, Άγιος Νεκτάριος	Δε.	12/12	ΓΕΡΟΣΚΗΠΟΥ, Άγιος Σπυριδωνας
Κυ.	13/11	ΠΑΡΑΜΑΛΙ	Κυ.	18/12	ΠΕΡΙΣΤΕΡΩΝΑ
Κυ.	20/11	ΣΙΜΟΥ	Κυ.	25/12	ΠΟΛΙΣ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ
Δε.	21/11	ΠΑΦΟΣ, Παναγία Παντάνασσα			
Πε.	24/11	ΚΡΗΤΟΥ ΤΕΡΡΑ, Αγία Αικατερίνη (Εοπ.)			
Πα.	25/11	ΑΓΙΟΣ ΜΕΡΚΟΥΡΙΟΣ			
Κυ.	27/11	ΚΑΘΗΚΑΣ			
Τρ.	29/11	ΠΟΛΙΣ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ (Εοπ.)			
Τε.	30/11	ΕΜΠΙΑ			

ΠΑΝΟΣΙΟΛΟΓΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ κ. ΤΥΧΙΚΟΥ

Τε.	2/11	ΑΝΑΒΑΡΓΟΣ (Εοπ.)	Σα.	3/12	ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ (Εοπ.)
Πε.	3/11	ΦΙΛΟΥΣΑ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ	Κυ.	4/12	ΑΝΩΓΥΡΑ, Αγία Βαρβάρα
Κυ.	6/11	ΣΤΡΟΥΜΠΙ	Δε.	5/12	ΔΟΡΑ, Άγιος Σάββας
Τρ.	8/11	ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, Αρχάγγελος Μιχαήλ	Δε.	5/12	ΝΑΤΑ (Εοπ.)
Πα.	11/11	ΛΑΣΑ, Άγιος Μηνάς (Εοπ.)	Τρ.	6/12	ΧΛΩΡΑΚΑ, Άγιος Νικόλαος
Κυ.	13/11	ΠΑΧΝΑ ΠΑΝΩ	Τε.	7/12	ΜΕΣΑΝΑ
Πε.	17/11	ΜΩΡΟ ΝΕΡΟ, Άγιος Γεννάδιος	Πε.	8/12	ΜΕΣΑΝΑ
Κυ.	20/11	ΝΕΑ ΔΗΜΜΑΤΑ	Κυ.	11/12	ΠΑΡΑΜΑΛΙ
Δε.	21/11	ΠΩΜΟΣ, Παναγία Χρυσοπατερίτισσα	Δε.	12/12	ΟΜΟΔΟΣ, Άγιος Σπυριδωνας
Κυ.	27/11	ΧΡΥΣΟΧΟΥ	Κυ.	18/12	ΑΥΔΗΜΟΥ
Τε.	30/11	ΠΙΣΣΟΥΡΙ	Κυ.	25/12	ΑΡΜΙΝΟΥ
			Τρ.	27/12	ΠΑΧΝΑ, Άγιος Στέφανος

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

ΠΑΥΛΟΣ ΑΡΚΟΥ

13/11	ΜΑΝΔΡΙΑ	4/12	ΚΑΝΝΑΒΙΟΥ
20/11	ΝΙΚΟΚΛΕΙΑ	11/12	ΓΟΥΔΙ
27/11	ΤΡΕΜΙΘΟΥΣΑ	18/12	ΜΑΡΑΘΟΥΝΤΑ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΙΤΣΙΟΥΝΗΣ

6/11	ΠΟΛΕΜΙ	4/12	ΚΟΝΙΑ
13/11	ΕΠΙΣΚΟΠΗ	11/12	ΚΙΣΣΟΝΕΡΓΑ
20/11	ΑΛΕΚΤΟΡΑ		

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ

6/11	ΤΙΜΗ	4/12	ΚΟΝΙΑ
20/11	ΛΕΜΠΑ	11/12	ΚΙΣΣΟΝΕΡΓΑ